

UBND QUẬN PHÚ NHUẬN
TRƯỜNG THCS TRẦN HUY LIÊU

NỘI DUNG BÀI HỌC NGỮ VĂN 8 TUẦN 2

CHỦ ĐỀ 1: THỂ LOẠI HỒI KÍ

Tiết 6. TẬP LÀM VĂN:

TÍNH THỐNG NHẤT VỀ CHỦ ĐỀ CỦA VĂN BẢN

I. Chủ đề của văn bản

1. Tìm hiểu ví dụ

* VB: “ Tôi đi học”

- Kỉ niệm sâu sắc:

+ Cuối thu

+ Cùng mẹ tới trường

+ Cảm giác ngỡ ngàng, lạ lẫm nơi trường mới.

- Chủ đề: Những cảm giác nao nức, bâng khuâng, mới mẻ của tác giả trong lần đầu tiên đi học.

-> Chủ đề là đối tượng và vấn đề chính (chủ yếu) được tác giả nêu lên, đặt ra trong toàn bộ văn bản.

2. Ghi nhớ ý-1 (sgk/12)

II. Tính thống nhất về chủ đề của văn bản.

- Nhan đề: Tôi đi học.

- Từ ngữ: Những kỉ niệm đơn giản của buổi tựu trường, lần đầu đến trường, đi học,..

- Các câu đều nhắc tới kỉ niệm .

+ Hôm nay tôi đi học.

+ Hàng năm cứ vào... tựu trường.

+ Tôi quên thế nào được...ấy.

+ Hai quyển vở mới...nặng.

+ Tôi ...xuống đất.

+ Cảm giác lúng túng, ngỡ ngàng khi xếp hàng vào lớp. Đứng nép bên người thân, chỉ dám nhìn một nửa.

.....

-> **Điều biểu đạt chủ đề của văn bản, không rời rạc, lạc đề.**

- Thể hiện chủ đề ở hai phương diện:

+ Hình thức (từ ngữ, câu, nhan đề)

+ Nội dung (văn bản nói về vấn đề gì)

=> **Cần xác định chủ đề được thể hiện ở nhan đề, đề mục, trong quan hệ giữa các phần của văn bản và từ ngữ lặp đi lặp lại.**

* Ghi nhớ. SGK tr12.

III. Luyện tập .

Bài tập 1. (sgk/13)

a) Đối tượng: Rừng cọ

- Vấn đề: Tình cảm của người sông Thao với rừng cọ.

- Phần thứ nhất: Miêu tả rừng cọ quê tôi

- Phần thứ hai: Rừng cọ gắn bó với tuổi thơ của tôi

- Phần cuối: Rừng cọ gắn bó với người dân quê tôi

b) Các ý lớn :

- Miêu tả rừng cọ quê tôi

- Rừng cọ gắn bó với tuổi thơ của tôi

- Rừng cọ gắn bó với người dân quê tôi

Các ý này rất rành mạch, theo một trình tự hợp lý. Việc thay đổi trật tự sẽ làm cho bài văn không còn mạch lạc

c) Hai câu trong bài trực tiếp nói tới tình cảm đó

Dù ai đi ngược về xuôi

Cơm nắm lá cọ là người sông Thao.

Chứng minh: sự gắn bó giữa rừng cọ với người dân sông Thao được thể hiện trong toàn bài: từ việc miêu tả rừng cọ đến cuộc sống của người dân

- Rừng cọ đẹp nhất (chẳng có nơi nào đẹp như sông Thao quê tôi)

- Cuộc sống người dân gắn bó với rừng cọ từ đời sống tinh thần đến vật chất .

d) Chủ đề: Tình cảm, sự gắn bó của người dân Phú Thọ với rừng cọ quê mình.

Bài tập 2. (sgk/14)

- ý (b); (d).

IV. Dẫn dò

-Làm bài tập 3 sgk/14)

CHỦ ĐỀ 1: THỂ LOẠI HỒI KÍ

TIẾT 7: TẬP LÀM VĂN: BỐ CỤC CỦA VĂN BẢN

I. Bố cục của văn bản.

1. Ví dụ: (sgk/24)

2. Nhận xét

- Chia làm 3 phần:

+ Phần 1: Từ đầu đến không màng danh lợi-> giới thiệu ông Chu Văn An (chủ đề của VB)

+ Phần 2: tiếp đến không cho vào thăm -> công lao, uy tín và tính cách của ông (triển khai chủ đề)

+ Phần 3: còn lại -> tình cảm của mọi người đối với ông (kết thúc chủ đề)

- Tập trung làm rõ cho chủ đề của văn bản là người thầy đạo cao đức trọng.

-> Bố cục của văn bản là sự tổ chức các đoạn văn để thể hiện chủ đề...

3. Ghi nhớ- ý 1, 2/25

II. Cách bố trí, sắp xếp nội dung phần thân bài của văn bản

1. Ví dụ/ sgk 25

* VB “Tôi đi học”

- Những kỉ niệm của nhân vật tôi trong buổi tựu trường ...

- Sắp xếp theo hồi tưởng những kỉ niệm của tác giả. Các cảm xúc lại được sắp xếp theo thứ tự thời gian: những cảm xúc trên đường tới trường, ở sân trường, trong lớp học

- Sắp xếp theo liên tưởng đối lập những cảm xúc về cùng một đối tượng trước đây và buổi tựu trường đầu tiên.

*VB: “Trong lòng mẹ”

- Tình thương mẹ và thái độ căm ghét cực độ những cô tặc đã đẩy đoạ mẹ khi bà cô bịa chuyện nói xấu.

- Niềm vui sướng cực độ của cậu bé Hồng khi được ở trong lòng mẹ.

- Sắp xếp theo tình cảm, cảm xúc của bé Hồng.

-> Văn bản biểu cảm

* Văn bản miêu tả (người, vật, con vật, phong cảnh)

- Sắp xếp theo thời gian: quá khứ - hiện tại – đồng hiện

- Có thể sắp xếp theo trình tự không gian: từ xa -> đến gần

- Ngoại hình -> cảm xúc

- Ngoại cảnh -> tình cảm, cảm xúc

* VB: “ Người thầy ...”

- Các sự việc nói về Chu Văn An là người tài cao.

- Các sự việc nói về Chu Văn An là người đạo đức được học trò kính trọng.

- Sắp xếp theo từng luận điểm nhỏ

-> *Văn bản nghị luận*

3. Ghi nhớ (chấm 3 SGK - tr25)

III. Luyện tập

Bài tập 1: (sgk/26)

a. – Giàu có các loài chim

- Trình bày ý theo thứ tự không gian: nhìn xa - đến gần - đến tận nơi - đi xa dần.

b. – Vẻ đẹp của Ba Vì.

- Trình bày theo thứ tự thời gian: sáng -về chiều- lúc hoàng hôn.

c. “ Lịch sử... vui vẻ”

- Hai luận cứ được sắp xếp theo tầm quan trọng của chúng đối với luận điểm cần chứng minh.

- Luận cứ khái quát-> bậc anh hùng , kẻ trung nghĩa. L/ cứ cụ thể -> 2 Bà Trưng – Phù Đổng.

Bài tập 3 (sgk/26)

- Sắp xếp chưa hợp lí. Trước hết phải gt nghĩa đen , nghĩa bóng. Sau đó chứng minh tính đúng đắn của câu TN trong đời sống hàng ngày.

IV. Dẫn dò

Học ghi nhớ (sgk/25)

Làm bài tập 2, SGK - Tr 27

CHỦ ĐỀ 1: THỂ LOẠI HỒI KÍ

TIẾT 8+9: THỰC HÀNH VIẾT

I. Đề bài:

Viết bài văn kể lại một kỉ niệm đáng nhớ của em (kỉ niệm về mẹ, ngày đầu tiên đến trường, thời thơ ấu...)

II. Lập dàn ý

- a. **Mở bài:** - Giới thiệu về kỉ niệm đáng nhớ
- b. **Thân bài:**
  - Kể lại tình huống, hoàn cảnh xảy ra câu chuyện.
  - Diễn biến của câu chuyện
  - Điều gì làm em ấn tượng nhất về câu chuyện đó
- c. **Kết bài**
  - Nêu cảm xúc của em về câu chuyện đó

III. Thực hành viết

Học sinh thực hành viết thành một bài văn hoàn chỉnh.

Lưu ý: Học sinh viết bài đảm bảo bố cục 3 phần, bài viết có tính thống nhất về mặt chủ đề.